



# नेपाल धितोपत्र बोर्ड

(नेपाल सरकारको धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारको नियामक निकाय)

## Securities Board of Nepal

(Nepal Government's Securities and Commodities Exchange Regulator)



### प्रेस विज्ञप्ती

#### मुद्रा तथा पूँजी बजार सम्बन्धी सुभाव समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयन सम्बन्धमा ।

मुद्रा तथा पूँजी बजारमा देखिएका प्रवृत्तिहरूको समग्र मूल्यांकन गरी वित्तीय स्थायित्व एवं लगानीका लागि श्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी सुभाव समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट बोर्डमा प्राप्त भएको । उक्त प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका पूँजी बजारसँग सम्बन्धीत सुभावहरू मध्ये केही नयाँ नियामावली तर्जुमा गरेर, केही विद्यमान नियमावली र निर्देशिकामा संशोधन गरेर तथा केही सुभावहरू नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि. र सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लि.बाट कार्यान्वयन गर्नुपर्ने प्रकृतीका रहेको सन्दर्भमा बोर्डको मिति २०७५।०९।१५ र १६ मा वसेको बैठकको निर्णयानुसार उक्त सुभावहरू कार्यान्वयनका लागि देहाय अनुसार गर्न गराउन निर्देशन दिइएको छ ।

#### नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेडलाई निर्देशनः

१. तोकिएको मापदण्ड पूरा गर्ने वाणिज्य बैंकहरूलाई सहायक कम्पनीमार्फत शेयर खरिद बिक्री गर्न पाउने गरी अनुमतिपत्र प्रदान गर्न तथा यस अधि संघीय संरचना अनुसार विभिन्न प्रदेशहरूमा आर्थिक रूपमा सक्रिय जिल्ला/स्थानहरूमा (काठमाडौं उपत्यका बाहेक) स्थानीय स्तरमा धितोपत्र दलाल व्यवसायीको अनुमति प्रदान गर्न आवश्यक कार्य अगाडि बढाउन निर्देशन दिएकोमा सोलाई समेत दृष्टीगत गरी सो सम्बन्धी आवश्यक कार्य अगाडि बढाई धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४ को नियम ३ (१) बमोजिम बोर्डमा सिफारिश गर्ने ।  
(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. २२ सँग सम्बन्धित)
२. नेप्से सूचकांक (NEPSE INDEX) मा लाग्ने गरेको सर्किट ब्रेकर प्रणालीलाई समसामयिक बनाउन आवश्यक देखिएको सन्दर्भमा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको समेत मध्यनजर गरी बजार प्रभावित गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्न नेप्से सूचकांक बढ्दा र घट्दा सर्किट ब्रेक लाग्ने व्यवस्थालाई समसामयिक बनाउन अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास समेतको अध्ययन गरी कार्यान्वयनका लागि बोर्डमा पेश गर्ने ।  
(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. २९ सँग सम्बन्धित)
३. धितोपत्र बजारका लगानीकर्ताहरूको हित संरक्षणका लागि एउटा लगानीकर्ता सुरक्षण कोष (Investors Protection Fund) स्थापना गर्न तथा धितोपत्र बजारका लगानीकर्ताहरूको हित संरक्षणको लागि विद्यमान कानूनी व्यवस्थाको समीक्षा गरी २०७५ चैत सम्ममा कार्यान्वयनमा ल्याउने गरी बोर्डमा पेश गर्ने ।  
(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. ३२ सँग सम्बन्धित)
४. ओटिस (OTC) बजारलाई गतिशील बनाउन २०७५ चैत सम्ममा प्रविधि मैत्री बनाउने सन्दर्भमा स्वचालित प्रणाली अपनाउन आवश्यक कार्य अगाडि बढाउने ।  
(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. ३६ सँग सम्बन्धित)
५. कर्मचारी संचय कोष, नागरिक लगानी कोष, सामाजिक सुरक्षा कोष तथा धितोपत्र व्यवसायीहरूलाई बजार निर्माता/व्यापारी (Market Maker or Dealer) को रूपमा समेत कार्य गर्न अनुमति प्रदान गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन गरी बोर्डमा सिफारिश गर्ने ।  
(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. ५३ सँग सम्बन्धित)

Post Box No.: 9031, Jawalakhel, Lalitpur, Nepal

Phone: 00977-1-5550511, 5544076, 5551162, 5544077, 5550512, 5541057, 5541058 Toll Free No.: 1660-01-44433

Fax No.: 00977-1-5541058, Email: support@sebon.gov.np, Website: www.sebon.gov.np



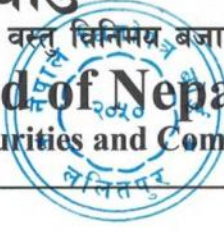


# नेपाल धितोपत्र बोर्ड

(नेपाल सरकारको धितोपत्र तथा वस्तु चिनिमय बजारको नियामक निकाय)

## Securities Board of Nepal

(Nepal Government's Securities and Commodities Exchange Regulator)



सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेडलाई निर्देशन :

१. धितोपत्रको दोस्रो बजार कारोवारको भुक्तानी सुनिश्चितताका लागि आवश्यक भुक्तानी सुनिश्चित कोष (Settlement Guarantee Fund) स्थापना गर्ने व्यवस्था धितोपत्र कारोवार राफसाफ तथा फछ्यौट विनियमावली, २०६९मा गरिसकिएको हुँदा उक्त कोष तत्काल स्थापना गर्ने व्यवस्था गर्ने ।

(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. ३१ सँग सम्बन्धित )

२. शेयर बजारमा हुने कारोवारलाई थप प्रभावकारी बनाउन सेटलमेन्ट बैंक, सिडिएस एण्ड क्लियरिङ लिमिटेड तथा निक्षेप सदस्यहरूसँग नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लि.को अनलाईन कारोवार प्रणाली (NOTS) पूर्ण रूपमा आवद्ध भए पश्चात हाल कायम रहेको T+3 राफसाफ चक्रलाई २०७६ असार सम्ममा T+1मा ल्याउने सम्बन्धमा धितोपत्र कारोवार राफसाफ तथा फछ्यौट विनियमावली, २०६९ (विनियम १३) मा आवश्यक संशोधन गर्न अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको समेत अध्ययन गरी कार्यान्वयनका लागि बोर्डमा पेश गर्ने ।

(प्रतिवेदनको कार्ययोजना तालिकाको क्र.स. नं. ५४ सँग सम्बन्धित )

यसै गरी उक्त समितिको प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुझाव बमोजिम बोर्ड व्यवस्थापनबाट कार्यान्वयन/सम्पादन गर्ने पर्ने कार्यहरूका सम्बन्धमा देहाय अनुसारका कार्यहरू अगाडि वढाइएको छ ।

१. भित्री कारोवार बन्देज नियमावलीको मस्यौदा बोर्ड बैठकमा प्रस्तुत भई बोर्डबाट कानून प्रवलीकरण समितिमा पठाई त्यस्मा अध्ययन भैरहेकोमा सोलाई यथाशीघ्र स्वीकृतिको लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयमा पेश गर्ने ।
२. सर्वसाधारण लगानीकर्ताको वित्तीय साक्षरता तथा धितोपत्र बजारको विकासको अवस्थालाई मध्यनजर गरी क्रेडिट रेटिङ संस्थाबाट न्यूनतम ग्रेड भन्दा माथिल्लो ग्रेड वा रेटिङ प्राप्त गरेका संगठित संस्थाहरूलाई मात्र सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्रदान गर्न, ऋणपत्रको दोस्रो कारोवारलाई विकास गर्न संगठित संस्थाले ऋणपत्र जारी गर्दा जारी रकमको कम्तिमा ४० प्रतिशत ऋणपत्र प्राकृतिक व्यक्तिलाई विक्री वितरण गर्नु पर्ने व्यवस्था गर्न, धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन गर्दा संस्थाको पछिल्लो लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण अनुसारको प्रति शेयर नेटवर्थ भन्दा बढी नहुने गरी प्रिमियम मूल्य निर्धारण गर्न र प्रिमियममा प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशन गर्दा प्रिमियम मूल्य संस्थाको पछिल्लो लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण अनुसारको प्रति शेयर नेटवर्थको दुई गुणा भन्दा बढी नहुने गरी निष्काशन गर्न सक्ने व्यवस्था गर्न धितोपत्र निष्काशन तथा बाँडफाँट निर्देशिका, २०७४ मा गरिने संशोधनको मस्यौदा तयार गरी बोर्ड बैठकमा प्रस्तुत भई बैठकबाट कानून प्रवलीकरण समितिमा अन्तिम रूप दिई शीघ्र पेश गर्नका लागि पठाइएको ।
३. धितोपत्र दलाल व्यवसायलाई थप प्रतिस्पर्धी बनाउन धितोपत्र दलाल व्यवसायी सम्बन्धी विद्यमान इजाजत र संचालन नीतिमा पुनरावलोकन गर्न, वाणिज्य बैंकको सहायक कम्पनी तथा धितोपत्र दलाल व्यवसायीले अर्को धितोपत्र दलाल व्यवसायीलाई प्राप्ति (Acquire) गर्ने र गाभ्ने/गाभिने (Merge), सम्बन्धमा नीतिगत व्यवस्था गर्न धितोपत्र व्यवसायी (धितोपत्र दलाल, धितोपत्र व्यापारी तथा बजार निर्माता) नियमावली, २०६४ मा गर्नुपर्ने संशोधनको अध्ययन भई मस्यौदा बनाउने क्रममा रहेको ।

Post Box No.: 9031, Jawalakhel, Lalitpur, Nepal

Phone: 00977-1-5550511, 5544076, 5551162, 5544077, 5550512, 5541057, 5541058 Toll Free No.: 1660-01-44433

Fax No.: 00977-1-5541058, Email: support@sebon.gov.np, Website: www.sebon.gov.np



# नेपाल धितोपत्र बोर्ड

(नेपाल सरकारको धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारको नियामक निकाय)

## Securities Board of Nepal

(Nepal Government's Securities and Commodities Exchange Regulator)



४. नेप्सेले मिति २०७५ कार्तिक २० देखि संचालनमा ल्याएको स्वचालित कारोबार प्रणाली (NOTS) पूर्णरूपमा संचालनमा आए पश्चात धितोपत्र व्यवसायीहरूले लिने सेवा शुल्कमा के कस्तो पुनरावलोकन गर्न उपयुक्त सो सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासको समेतलाई आधार मानी सो सम्बन्धी अध्ययन कार्य अगाडि बढाइएको ।
५. सर्वसाधारण लगानीकर्ताहरूको हित संरक्षण गर्न वास्तविक क्षेत्रका संगठित संस्थाका संस्थापकहरूले लिएको संस्थापक शेयरको Lock-in-Period लाई अन्य वित्तीय क्षेत्रको नियमनकारी निकायले गरेको व्यवस्थासँग सामञ्जस्यता ल्याउन अध्ययन गर्ने क्रममा रहेको ।
६. साना चुक्ता पूँजीको आधार भएका संगठित संस्थाहरूलाई Private Placement मार्फत शेयर निष्काशन गर्ने व्यवस्था गरी त्यसरी निष्काशन गरिएको शेयरको कारोबार ओटीसी (OTC) बजारमा कारोबार हुने व्यवस्था गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक अध्ययन कार्य अगाडि बढाइएको ।
७. पूँजी बजार सम्बन्धी नीति निर्माणमा सहयोग गर्नुका साथै शेयर बजारमा हुनसक्ने उतारचढावलाई नियमित रूपमा अनुगमन गरी शेयर मूल्य सम्बन्धी यथार्थ जानकारी नियमित रूपमा सार्वजनिक गर्न यस क्षेत्रका विज्ञहरू सम्मिलित स्थायी संयन्त्र के कसरी बनाउन उपयुक्त हुन्छ सो सम्बन्धमा अध्ययन कार्य अगाडि बढाइएको ।
८. धितोपत्रको थप सार्वजनिक निष्काशन (FPO) अनुमति सम्बन्धी व्यवस्थालाई पुनरावलोकन गर्ने र सार्वजनिक निष्काशनमा विश्वव्यापीरूपमा प्रचलनमा रहेको Book Building प्रणाली अवलम्बन गर्न तथा Book Building प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउन आवश्यक अध्ययन गरी कार्य अगाडि बढाइएको ।
९. धितोपत्र व्यवसायीहरूले लगानीकर्ता साक्षरता (Investors Literacy) अभिवृद्धि गर्न आफ्नो मुनाफाको कम्तिमा १ प्रतिशत रकम संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कोष (Corporate Social Responsibility Fund) मा छुट्टयाई खर्च गर्नुपर्ने सम्बन्धमा अध्ययन कार्य अगाडि बढाइएको ।

यसरी उक्त समितिको प्रतिवेदनमा उल्लेखित सुझावहरू कार्यान्वयन गर्न बोर्ड प्रतिबद्ध रही सोही अनुसार कार्यान्वयन गर्ने क्रममा रहेको र यस्को कार्यान्वयनबाट बजारमा सकारात्मक प्रभाव परी बजार स्थायित्वमा समेत अभिवृद्धि हुने अपेक्षा रहेको छ ।

मिति: २०७५.१०.१९

(निरज गिरी)

प्रवक्ता

Post Box No.: 9031, Jawalakhel, Lalitpur, Nepal

Phone: 00977-1-5550511, 5544076, 5551162, 5544077, 5550512, 5541057, 5541058 Toll Free No.: 1660-01-44433

Fax No.: 00977-1-5541058, Email: support@sebon.gov.np, Website: www.sebon.gov.np